

## **Abstrakt**

**mgr Marek Hendel**

### **„Współdzielenie jako czynnik różnicujący zachowania turystyczne mieszkańców Polski”**

Niniejsza rozprawa doktorska traktuje o współdzieleniu, uważanym za jedno z najbardziej rewolucyjnych zjawisk społeczno-gospodarczych na świecie, którego rozwój zaburzył funkcjonowanie dotychczasowego systemu turystycznego. Odwołując się bezpośrednio do specyfiki rynku turystycznego jako rynku konsumenta, w rozprawie poruszono kwestie związane z obszarami badań sfery konsumpcji, do których przynależą zachowania turystyczne.

Głównym celem rozprawy było rozpoznanie różnic i podobieństw we wzorcach zachowań turystycznych oraz ich determinant wśród mieszkańców Polski uczestniczących i nieuczestniczących we współdzieleniu.

Ze względu na złożoność problematyki badawczej, realizacja celów pracy wymagała przyjęcia schematu postępowania badawczego, zastosowania różnorodnych metod gromadzenia i analizy danych. Przeprowadzono odrębne badania jakościowe metodą wywiadów pogłębionych oraz badania ilościowe – metodą sondażu diagnostycznego. Dążąc do odpowiedzi na określone problemy badawcze, realizacji celów pracy i weryfikacji postawionych hipotez, wykorzystano zróżnicowane metody statystyczne, dostosowane do charakteru uzyskanych zmiennych.

Rozprawa składa się z sześciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem i podsumowanych zakończeniem. Rozdział pierwszy, drugi i trzeci mają charakter teoretyczny, czwarty metodyczny, a kolejne dwa – empiryczny.

Rozdział pierwszy koncentruje się na kwestiach teoretycznych i terminologicznych związanych z zachowaniami konsumentów na rynku turystycznym. W rozdziale drugim przeprowadzono dyskusję na temat determinant zachowań turystycznych. W końcowej części rozdziału drugiego wytypowano i opisano również zjawiska oraz trendy w sferze konsumpcji obserwowane od lat na rynku turystycznym. Rozdział trzeci z kolei koncentruje się na interpretacji współdzielenia oraz trendów wpisujących się w to zjawisko z uwzględnieniem rynku turystycznego. W rozdziale trzecim określono także miejsce współdzielenia oraz konsumpcji kolaboratywnej na rynku turystycznym.

W rozdziale czwartym przedstawiono metodykę badań własnych nad współdzieleniem w zachowaniach turystycznych. Wyszczególniono przy tym cele i hipotezy badawcze, omówiono między innymi schemat badawczy, organizację badań, szczegóły związane z przygotowaniem i realizacją badań.

Punktem wyjścia rozważań w rozdziale piątym rozprawy było określenie podobieństw i różnic występujących we wzorcach zachowań turystycznych mieszkańców Polski biorących

i niebiorących udziału we współdzieleniu. Dla realizacji przyjętych założeń w rozprawie, rozdział podzielono na trzy części odpowiadające trzem etapom podróży turystycznej, tj. podróży: wyobrażonej, rzeczywistej, wspominatej.

W ostatnim rozdziale rozprawy skoncentrowano się na turystach korzystających ze współdzielenia przedstawiając zagadnienie determinant endo- i egzogenicznych różnicujących poszczególne obszary zachowań turystycznych. Finalnie przedstawiono autorski model postępowania turystów korzystających ze współdzielenia, uwzględniający determinanty zachowań turystycznych. Rozdział kończą opracowane zalecenia dla podmiotów polityki turystycznej różnych szczebli w Polsce w zakresie jej kształtowania odnośnie do rozwoju współdzielenia.

W zakończeniu rozprawy podsumowano wyniki badań, odwołano się do weryfikacji hipotez badawczych, realizacji celów dysertacji.